

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/638/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113216521
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6113216521.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa REFOUR COMPANY, s. r. o., so sídlom Priehrada 1, 974 09 Banská Bystrica, IČO: 36 672 998 proti odporcovi Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/152/2013-42 zo 06. 08. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) z dôvodu, že napriek výzve súdu na doplatenie súdneho poplatku vo výške 622 € navrhovateľ poplatok nezaplatil. Výška poplatku sa v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva určuje podľa § 7 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch zo základu, ktorým je cena podielu žiadaného navrhovateľom. Cenou podielu žiadaného navrhovateľom treba pre určenie základu poplatku rozumieť cenu spoluvlastníckeho podielu, o ktorom navrhovateľ uvádza, že mu patrí a nie cenu spoluvlastníckeho podielu odporcov, ani cenu celej veci, ktorá je v spoluvlastníctve a to aj vtedy, keď navrhovateľ navrhuje, aby bola celá vec prikázaná do jeho výlučného vlastníctva.

Proti uzneseniu okresného súdu sa navrhovateľ odvolal. Nesúhlasil s názorom okresného súdu, že za základ poplatku v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sa podľa § 7 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch považuje cena spoluvlastníckeho podielu, ktorý vlastní navrhovateľ. Okresnému súdu ako reakciu na výzvu na doplatenie súdneho poplatku oznámil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 29. 03. 2011 sp. zn. 4M Cdo 10/2009 považuje za základ poplatku v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tiež cenu spoluvlastníckeho podielu odporcu, preto výzva na zaplatenie súdneho poplatku nie je dôvodná. Obdobne z ceny spoluvlastníckeho podielu odporcu vychádzal Okresný súd Považská Bystrica pri spoplatnení druhovo totožného konania vo veciach 7C/18/2008 a 7C/47/2008. Navrhovateľ v podaní adresovanom Okresnému súdu Banská Bystrica 09. 07. 2013 poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR, ktorý za účelom jednotného výkladu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 116/1966 Zb. o súdnych poplatkoch prijal zjednocujúci výklad, ale okresný súd sa vyjadrením navrhovateľa vôbec nezaoberal. Rozhodnutie okresného súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku odporuje zákonu. Preto žiada, aby uznesenie okresného súdu bolo zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) iba v rozsahu odvolania navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 O. s. p. dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné a uznesenie okresného súdu je vecne správne, z tohto dôvodu ho podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica 14. 06. 2013 sa domáha navrhovateľ zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným u Okresného úradu Banská Bystrica, katastrálny odbor na listoch vlastníctva č. 1583, 1584, 2804, 2858, 2868 pre kat. úz. Podlavice v spoluvlastníckom podiele navrhovateľa a neznámych podielových spoluvlastníkov, za ktorých podľa § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách koná odporca. I keď návrh výroku rozsudku okresného súdu, ktorý navrhuje navrhovateľ vydať, nezodpovedá ustanoveniu § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z obsahu návrhu na začatie konania je jednoznačne zrejmé, že sa navrhovateľ domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným u Okresného úradu Banská Bystrica katastrálny odbor na listoch vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX pre katastrálne územie N. spôsobom prikázania celej veci za primeranú náhradu do výlučného vlastníctva navrhovateľa. Nesprávne formulovaný rozsudochý návrh nemá vplyv na poplatkovú povinnosť navrhovateľa, pretože súd nie je viazaný navrhovaným petitom žaloby, jeho povinnosťou je rozhodnúť o uplatnenom nároku, ktorý vyplýva zo skutkových tvrdení navrhovateľa. Pri podaní návrhu zaplatil navrhovateľ súdny poplatok vo výške 225 € kolkovými známkami. Okresný súd za základ poplatku pri percentnej sadzbe podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona o súdnych poplatkoch, považoval vychádzajúc z § 7 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch cenu spoluvlastníckeho podielu, ktorý navrhovateľ vlastní. Odporca pri zaplatení súdneho poplatku kolkovými známkami vychádzal z ceny spoluvlastníckeho podielu odporcu, ktorý zastupuje neznámych vlastníkov. Navrhovateľ napriek výzve súdu nestotožňujúc sa s názorom okresného súdu, čo tvorí základ pre vyrubenie súdneho poplatku v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súdny poplatok na výzvu súdu nezaplatil, preto okresný súd konanie podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch zastavil. Úlohou odvolacieho súdu je zodpovedať otázku, či okresný súd pri vyrubovaní súdneho poplatku z návrhu vychádzal zo správneho základu, či je správny názor okresného súdu, že pod „cenou podielu žiadaného navrhovateľom“ v zmysle § 7 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch je potrebné rozumieť cenu spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa alebo názor navrhovateľa o cene spoluvlastníckeho podielu odporcu.

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu je zrejmé, že súd pri riešení otázky, či „žiadaným podielom“ treba rozumieť podiel navrhovateľov alebo podiel odporcov, vychádzal z Komentára k Zákona o súdnych poplatkoch Edmunda Horvátha, Vydavateľstva IURA EDITION, rok 2006, ktorý k § 7 Zákona o súdnych poplatkoch na strane 72 uvádza: „cenou podielu žiadaného navrhovateľom treba pre určenie základu poplatku rozumieť cenu spoluvlastníckeho podielu, o ktorom navrhovateľ v návrhu uvádza, že mu patrí a nie cenu spoluvlastníckeho podielu odporcov, ani cenu celej veci, ktorá je v spoluvlastníctve a to aj vtedy, keď navrhovateľ navrhuje, aby bola celá vec prikázaná do jeho výlučného vlastníctva. Interpretácie vyčerpávajúce a jednoznačné je v tejto súvislosti vyjadrenie predsedu Najvyššieho súdu SSR uverejnené v Stanovisku Najvyššieho súdu ČSSR č. Rc 33/82.“.

V prvom rade je potrebné uviesť, že právna teória i súdna prax rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu a to záväznosť kasačnú (inštančnú, t.j. v tej istej veci) a záväznosť precedenčnú (judikatórnu); kým v prípade tzv. kasačnej záväznosti je súd nižšieho stupňa vždy povinný pri nezmenených skutkových a právnych okolnostiach vecí bezvýhradne akceptovať právny názor najvyššieho súdu vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí, v prípade tzv. precedenčnej záväznosti existuje možnosť, aby všeobecný súd rôzneho stupňa (ne)reflektoval právne závery najvyššieho súdu tým, že v dobrej viere predostrie konkurujúce úvahy a začne s konkrétnym rozhodnutím najvyššieho súdu zmysluplný právny dialóg (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/155/2011 zo dňa 21.12.2011); v tomto prípade vo svojej podstate argumentačnej záväznosti sa môže súd nižšieho stupňa odkloniť od príslušného súdneho rozhodnutia (rozhodnutí) najvyššieho súdu za predpokladu predloženia kritickej konfrontácie jeho dôvodov, podľa ktorých sa nemohol v obdobnej skutkovej a právnej situácii s predmetným rozhodnutím stotožniť; tento prístup sa preto nepovažuje za porušenie princípu právnej istoty (porovnaj napríklad nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.

I. ÚS/564/2012 zo dňa 29.05.2013) so zdôraznením, že odvolaciemu súdu nie je známa jednotnosť všetkých senátov najvyššieho súdu v posudzovanej otázke možnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania vo fáze tzv. skráteného konania, keď navyše žiadne z vyššie uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu nebolo doposiaľ zverejnené ani v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí

súdov Slovenskej republiky (§ 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Zásadnou otázkou v danej veci je, čo sa v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva považuje za cenu predmetu poplatkového úkonu, keď podľa § 7 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch je základom poplatku pri percentnej sadzbe cena predmetu poplatkového úkonu.

Súdny poplatok v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sa vyrubuje percentnou sadzbou podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 6 % z ceny predmetu poplatkového úkonu.

Okresný súd pri vyrubovaní súdneho poplatku vychádzal z všeobecnej ceny nehnuteľností uvádzaných navrhovateľom v návrhu a výšky spoluvlastníckych podielov, ktoré navrhovateľ vlastní. Spôsob výpočtu poplatku z návrhu, pokiaľ ide o cenu 1,20 €/m² a výšku spoluvlastníckych podielov u piatich listoch vlastníctva, navrhovateľ nenamietal. Z nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. 1583 vlastní navrhovateľ 5/6. Pri cene pozemku 1,20 €/m² a výmere parcely registra „E“ 670/1 4316 m² 5/6-inový podiel navrhovateľa predstavuje hodnotu 4.316 €, z ktorých 6 %-ný súdny poplatok je 258,50 €. Z parcely registra „E“ č. 670/7 a parcely registra „E“ 670/12 zapísaných na LV č. 1584, kat. úz. Podlavice spolu vo výmere 8794 m² vlastní navrhovateľ 7/12-in, čo predstavuje hodnotu 6.155,80 € pri cene 1,20 €/m², z čoho 6 %-ný súdny poplatok tvorí 369 €. Na liste vlastníctva č. 2804, kat. úz. Podlavice zapísanej parcely registra „E“ č. 670/3 o výmere 3148 m² pri cene 1,20 €/m² a výške spoluvlastníckeho podielu 13/18-in vlastní navrhovateľ pozemok v hodnote 2.728,31 €, z čoho súd vyrubil súdny poplatok 6 %-nou sadzbou vo výške 163 €. Zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva sa domáha navrhovateľ aj k parcele registra „E“ č. 681 o výmere 1894 m² zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. N., z ktorej vlastní 2/7-iny v hodnote 649,38 € a súdny poplatok z tejto hodnoty určený podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov je 38,50 €. Parcela registra „E“ č. 683/1 zapísaná na LV č. XXXX, kat. úz. N. má výmeru 492 m², výška spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa je 29/56 v cene 305,66 € a z návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k tomuto pozemku vznikla navrhovateľovi poplatková povinnosť vo výške 18 €. Súčet súdnych poplatkov vypočítaných podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov je 258,50 + 369,00 + 163,00 + 38,50 + 18,00 = 847,00, z ktorých navrhovateľ zaplatil len 225 €, dôvodne ho podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd vyzval na doplatenie súdneho poplatku 622 €, pretože podľa § 7 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch v konaní o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva je základom poplatku cena podielu žiadaného navrhovateľom. Čo sa považuje za „cenu podielu žiadaného navrhovateľom“ už Zákon o súdnych poplatkoch bližšie nevymedzuje. Podľa názoru navrhovateľa za cenu podielu žiadaného navrhovateľom v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je potrebné považovať cenu podielu odporcu (3.752,15€), naproti tomu prvostupňový súd za cenu podielu žiadaného navrhovateľom považuje cenu rovnajúcu sa výške spoluvlastníckych podielov navrhovateľa.

Svoje rozdielne stanoviská navrhovateľ a okresný súd opierali aj o stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod publikačným č. 33/1982. Stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR bolo prijaté z dôvodu rozdielného výkladu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 116/1966 Zb. o súdnych poplatkoch, ktorý zhodne s § 7 ods. 9 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ustanovoval, že základom poplatku v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je cena podielu žiadaného navrhovateľom. Pre účely prijatia stanoviska Najvyšší súd Slovenskej republiky zotrval na názore vyslovenom v stanovisku Cpj 70/75 zo 17. 03. 1976 uverejneného vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR v zošite 6/1976, že cenou podielu žiadaného navrhovateľom v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa § 3 ods. 5 zákona č. 116/1966 Zb. pre účely stanovenia základu súdneho poplatku v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva treba rozumieť cenu spoluvlastníckeho podielu, o ktorom navrhovateľ v návrhu uvádza, že mu patrí, pretože čistá hodnota toho, čo sa navrhovateľovi dostane pri akomkoľvek druhu vyporiadania, bude vždy zhodná s cenou pôvodného spoluvlastníckeho podielu, u ktorého sa rieši len to, či sa hodnota predstavovaná týmto spoluvlastníckym podielom dostane navrhovateľovi vo forme peňažnej výplaty, alebo v kombinácii prikázania celej veci proti výplate ostatných účastníkov.

Odvolací súd je oboznámený so stanoviskom Najvyššieho súdu ČSSR vysloveným pod R 33/82, aj s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2011 sp. zn. 4M Cdo 10/2009, s ktorými sa ale nestotožňuje. Zhodne so súdom prvého stupňa si § 7 ods. 9 Zákona o súdnych poplatkoch vykladá tak, že za cenu predmetu poplatkového úkonu rovnajúcu sa cene podielu žiadaného navrhovateľom v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je treba považovať hodnotu spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa z dôvodu, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nemá žiadny vplyv na zvýšenie alebo zníženie spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa. V konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, tak ako to vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v stanovisku Cpj 70/75 zo 17. 03. 1976, sa rieši vždy iba to, v akej forme tento spoluvlastnícky podiel bude naďalej navrhovateľovi patriť. Z rovnakého právneho názoru vychádzal Krajský súd v Banskej Bystrici aj v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/335/2011 aj Krajský súd Košice v rozhodnutí z 29. 02. 2012 sp. zn. 11Co/244/2011.

Odvolateľ namieta, že rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Námietka navrhovateľ, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, nebola dôvodná, navrhovateľ súdny poplatok z návrhu na začatie konania napriek výzve súdu nezaplatil ani v dodatočnej súdom určenej lehote, preto správne okresný súd konanie podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch zastavil.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.